

Št. projekta: 2024-1-SI01-KA122-SCH-000228071

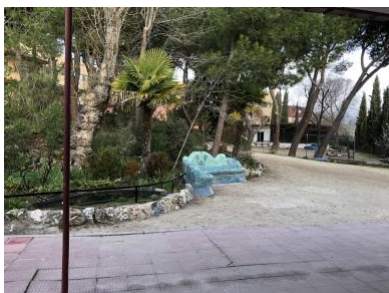
Udeleženka: Urška Demšar

Ustanove gostiteljice: Escuela Libre Micael, Madrid; En clave de Sí, Madrid; Escuela de musica Sirinx, Salamanca

Datum obiska: 24.-28. februar 2025

V Glasbenem centru Edgar Willems dobro desetletje poučujem pouk glasbenega uvajanja in solfeggia ter violino. Uvid v delo drugih pedagogov vselej prinese svežino, nove ideje in motivacijo za prihodnje delo, obenem pa tudi mnogo strokovnih prijemov, ki so v zdajšnjem času koristni pri delu z otroki in mladostniki, zato sem se obiska šol v Španiji izjemno veselila. Urnik gostovanja je bil intenziven, v petih dneh sem obiskala tri šole.

Na obrobju Madrida se nahaja La Escuela Libre Micael, prva znana šola waldorfske pedagogike v Španiji. Njeni začetki segajo v leto 1975, ko je skupina staršev in učiteljev ustanovila vrtec za skupino najmlajših otrok, sedaj pa šola nudi celovit razvoj otroka vse od najzgodnjerega obdobja (vrtca), osnovne šole, kjer prvo obdobje traja 6 let, drugo obdobje, ki ga obiskujejo mladostniki med 13. in 16. letom, 4 leta, do kasnejše srednje šole. Celoten kompleks se nahaja na širšem območju, kjer je ob igriščih in sprehajalnih poteh med drevesi postavljenih več manjših zgradb – v vsaki izmed njih najde prostor določena skupina; vrtčevski otroci, osnovnošolci, srednješolci, pa tudi prostor za profesorje in vodstvo šole.

Hospitirala sem tudi na šoli EnClavedeSí, ki obstaja od leta 2008; gre za edino glasbeno šolo v Madridu, ki je del mednarodne federacije Willems. Šola je lično urejena in ima manjše število prijetnih učilnic. Največ časa sem preživela v glasbeni šoli v Salamanci, Escuela de Música Sirinx, ki je bila ustanovljena leta 1984 in je v lanskem letu obeležila 40-letnico obstoja.

Prvi dan, 24. februar

Po pristanku na letališču Adolfo Suárez Madrid-Barajas sem z metrojem in avtobusom nekaj po 11. uri prispela v šolo Libre Micael. Takoj me je pozdravilo prijetno vzdušje, hkrati ustvarjalno, toplo in delovno. Španski kolega Javier Fernández Ortiz je glede na moje interese zame že pred obiskom oblikoval predlog hospitacij pri skupinskem pouku. Najprej sem si pogledala uro evritmije z 2. razredom; pri evritmiji gre za gibanje, ki

združuje telesne, duševne in duhovne danosti človeka v harmonično celoto. Otroci so skozi naučene koreografije ob živi klavirski glasbi z milim lastnim gibanjem razvijali smisel in občutek za delo skupine kot celote. Teresa, ki je otroke v krogu vodila, jih je s svojim zgledom pritegnila, da so ji sledili in jo posnemali. Nato sem hospitirala pri pouku glasbe v 6. razredu; v tem obdobju šolskega leta so se otroci morali predstaviti individualno s skladbo, ki so jo sami zaigrali ali zapeli. Pouk glasbe v 2. razredu, kjer sem bila nato, je vodila učiteljica Sara, ki je pred leti opravila predagoško diplomu Willems; repertoar pesmi, ki so jih zapeli, je bil obširen, veliko ritmov so izvajali z rokami in se ob glasbi gibali. Tempo ure je bil hiter in razgiban, otroci so bili radostni. Preostanek šolskega dne sem preživela ob generalni vaji za igro, ki jo je s starejšimi otroki (16-18 let) pripravljaval Javier; otroci so pod njegovim mentorstvom v celoti vse pripravili sami, glasbene točke so pripravili skupaj s svojimi starši, ki bi jih naj nato na premierni izvedbi spremljali z inštrumenti.

Med 17.30 in 20.30 sem hospitirala v glasbeni šoli EnClavedeSí, kjer me je ob prihodu prijazno sprejela ustanoviteljica in direktorica Cecilia Martín Hoyos. Na šoli imajo 9 skupin glasbenega uvajanja. Pogledala sem si uro 1. stopnje s 3- in 4-letnimi otroki, uro z otroki 3. stopnje ter pouk solfeggia z 10-letnimi otroki. Zanimiv se mi je zdel koncept spoznavanja igranja inštrumentov. 14-dnevne delavnice ponudijo otrokom, ki bi se naj ob koncu šolskega leta vpisali na inštrument. Tokrat so imeli srečanje s tolkali, pred tem pa so že imeli srečanja z violino, klarinetom in kitaro; ob koncu vselej pripravijo kratko predstavitev, na katero povabijo tudi starše. Tako otroci pred odločitvijo za vpis na inštrument le-tega otipajo, spoznajo njegov zvok, saj nanj igrajo, kar jim olajša odločitev.

2. dan, 25. februar

V prometni jutranji konici sem se odpravila proti waldorfski šoli, kjer sem bila že dan prej, in na žalost zamudila precejšen del jutranje "glavne ure". Ta dan sem prisostvovala pri petih urah glasbe: dvakrat z otroki, ki bodo v tem letu dopolnili 17 let. Občudovala sem profesorčin potrpežljiv odnos do odraščajočih otrok in kako je vodila učni proces, čeprav je otroke s težavo motivirala za delo. Skupaj z njimi sem zapela troglasno pesem; tovrstno petje jih je pritegnilo. V nadaljevanju dneva sem hospitirala še pri pouku glasbe v 7. in kasneje v 1. razredu; skupina trinajstih otrok je zapela ogromno pesmi, v tem letu so tudi vsi začeli z učenjem igranja na kljunasto flavto.

Glasbeno polno doživetje je bila ura zbora z otroki 5. in 6. razreda, v dobri navezi sta jih skozi ogrevanje telesa in glasu ter petje v skupini vodili dve profesorici, Águeda in Sara, obe srčni, topli in suvereni s stvarmi, ki sta se jih lotevali.

Po drugem dnevu je bil moj obisk Madrida zaključen. Pozno popoldne sem se z vlakom odpravila proti Salamanci in glasbeni šoli, na katero me veže mnogo lepih spominov.

3. dan, 26. februar

V glasbeni šoli Sirinx sem naslednje tri popoldneve preživela skupaj s svojimi petimi sodelavkami. Hospitirala sem pri odličnih pedagoginjah: Pilar Quiroga, Maríi Vicente, Maríi Ángeles Pérez-Lancho ter Luisi M. B. Ta dan sem si ogledala učne ure zaključne stopnje glasbenega uvajanja in 1. ter 2. razreda solfeggia. Skupine so bile majhne, vse so štele le od 5 do 9 otrok. Vse omenjene skupine imajo pouk 2x na teden, ura obakrat traja 50 minut. Opazila sem, da so bili otroci v večini zbrani od začetka do konca ure, profesorice pa dobro organizirane – tako prostorsko kot vsebinsko.

V Salamanci z učenjem inštrumenta začnejo leto kasneje kot pri nas, saj imajo vsebine 3. stopnje, ki je obsežna, razpoteegnjene čez 2 leti. Pri pouku 1. razreda solfeggia je profesorica večkrat otroke povabila h klavirju – npr. zaigrati melodični vzorec, nato pa jim je rekla, da za domačo nalogo to vadijo – vsak otrok mora namreč doma imeti neke vrste klaviaturo, svoje domače delo, po besedah profesorice, otroci v večini opravijo.

4. dan, 27. februar

Dopoldne je bilo namenjeno izmenjavi mnenj med sodelavkami o prejšnjem popoldnevu, prav tako pa tudi ogledu Salamance, priključile smo se namreč vodenemu sprehodu po starem mestnem jedru. Sončen dan je bil kot nalašč za to! V Salamanci, mestu ob reki Tormes, je ob številnih študentih, ki obiskujejo tamkajšnjo univerzo, čutiti mladosten utrip, obenem pa Plaza Mayor in mnoge druge veličastne stavbe dajejo mestu pečat neminljivosti.

Od 16.40 naprej – to je namreč čas, ko na Sirinxu pričenjajo s skupinskim poukom – sem prisostvovala pouku solfeggia s 3. in s 6. razredom ter dvema urama 3. stopnje uvajanja, ena izmed njiju je potekala drugo

leto. V tem drugem letu 3. stopnje imajo otroci skupinski pouk 2x na teden po 50 minut, 30 minut klavirja v paru in 50 minut petja v zboru.

Ura s 3. razredom solfeggia pri Maríi Ángeles se mi je zdela čudovita! Začeli so s poslušanjem 3. in 4. stavka Mozartove Male nočne glasbe, ki je bila za vse udeležene bogata glasbena izkušnja, ob koncu ure pa so v troglasnem kanonu peli Alelujo, pesem v 5-dobnem taktovskem načinu. Zadovoljni izrazi na obrazih ob koncu so bili znak, da se bodo tile otroci z veseljem vrnili na naslednjo glasbeno uro. Pomembno dejstvo, na katerega pedagogi ne bi smeli nikoli pozabiti.

5. dan, 28. februar

Opoldne smo se na Sirinxu dobili z Marío Ángeles; čas je bil namenjen temu, da odpremo teme v zvezi z videnim v preteklih dveh popoldnevih, in še vse ostalo, kar bi nas utegnilo zanimati. Všeč mi je bila njena prisposoba, da je "test oz. preverjanje, ki ga piše otrok, le kot fotografija tistega dne" in da "če hočeš prepoznavati različne vonjave, moraš veliko vonjati". Vse to se je nanašalo na teoretična znanja o intervalih, ki so za marsikaterega otroka eno težjih področji razumevanja. Razložila nam je še, kako imajo pri njih organizirane nastope: pri pouku glasbenega uvajanja imajo sproščene nastope, na katerih sodelujejo tudi starši, z otroki iste starosti vsak semester; vključenost staršev se ji zdi zelo pomembna.

Ob petkih imajo na glasbeni šoli Sirinx že vrsto let čas za različne orkestre in zbore. Tudi te dejavnosti so se začele (za naše razmere) pozno – šele po 16. uri, trajale pa vse do 20.30. Oblikovanih imajo 6 različnih skupin zborov, in sicer: zbor otrok, ki obiskuje podaljšano zaključno stopnjo glasbenega uvajanja, 1. in 2. razred solfeggia imata zbor samostojno, nato je v en zbor združen 3. in 4. razred, v en zbor 5. in 6. razred ter zbor Meraki, kamor so vključene starejše učenke, ki so že zaključile z igranjem inštrumenta ali pa obiskujejo le ure zbora. V zboru najstarejših pevk se je resnično dalo začutiti, da jim petje in druženje ob glasbi ogromno pomeni; temu primeren je bil način dela in aktivno sodelovanje vseh prisotnih.

Obisk šol v Španiji je bil zame zelo dragocen. Gledati učne ure, ki jih vodijo tako glasbeno in človeško močni ljudje, mi je prineslo uporabna nova spoznanja, ki jih bom tudi sama koristila pri delu z otroki.